

A HEVESY GYÖRGY MAGYAR ORVOSTUDOMÁNYI NUKLEÁRIS TÁRSASÁG (MONT) TÖRTÉNETE

Az első magyar orvosi izotóplaboratóriumok az egyetemeken alakultak meg az 1950-es évek közepén, ahol biofizikai, biokémiai és biológiai kutatások ezen a területen már zajlottak. Az első évtizedekben a munkahelyek elsősorban „*in vitro*” vizsgálatokat végeztek, az „*in vivo*” vizsgálatok csak az 1980-as évektől kezdtek fejlődni a gammakamerák elterjedésével. A technológiai háttérrel elsősorban a Központi Fizikai Kutató Intézet (KFKI) adta az orvosi célú radionuklidok 1954-ben kezdődő gyártásával. Az Izotóp Intézet 1959-ben vált a radiofarmakonok önálló gyártójává. A műszeres háttér biztosítása először a Gamma Művek nevéhez fűződött, akik megalkották az első gammakamerákat. A Mediso Kft 1990. óta vált az izotópdiagnosztikai műszerek legnagyobb hazai gyártójává.

Mérföldkövek a hazai nukleáris medicina történetében:

- 1943. Hevesy György Nobel-díjat kap „az izotópok nyomjelzőként való alkalmazásáért” (ld. 1. kép).
- 1957. Az első orvosi izotóplaboratóriumok működésének indulása Budapesten, Debrecenben, Balatonfüreden.
- 1959. Megjelenik az „Atomtechnikai Tájékoztató” c. folyóirat, az „Izotóptechnika, Diagnosztika” elődje.
- 1970. Az radioimmunoassay módszer elterjedése a rutin diagnosztikában.
- 1970. A Gamma Művek gammakamerákat ad el Közép- és Kelet-Európában, a Szegedi Tudományegyetem Izotóplaboratóriumával együtt kifejlesztik az első értékelő szoftvert, a SeGamS-t.
- 1972. Megalakul a MONT előd-szervezete a radiológusok kezdeményezésére.
- 1974. Az első hazai izotópdiagnosztikai kongresszus megrendezése.
- 1979. Az izotópdiagnosztika ráépített szakvizsga lesz.
- 1980. A MONT a nukleáris medicina szakemberek társasága lesz, első elnöke Prof. Dr. Csernay László (2. kép).
- 1985. Az első ciklotron telepítése Debrecenben.
- 1987. Európai Nukleáris Medicina Kongresszus Budapesten Csernay László szervezésében, 3600 résztvevővel.
- 1988 A MONT Híradó megjelenése.
- 1989. A Debreceni Orvostudományi Egyetemen az Orvosbiológiai Ciklotron Laboratórium és a Kp. Izotópdiagnosztikai Laboratórium új értékelő szoftvert fejleszt ki DIAG néven.
- 1993. A nukleáris medicina alapszakvizsga lesz.

1994. Budapesten tartják meg a Közép-Kelet-Európai országok fiatal nukleáris medicina orvosainak első nemzetközi továbbképző szemináriumát.
1994. Az első PET kamera installálása a Debreceni Tudományegyetemen.
1998. Újjáalakul a Nukleáris Medicina Szakmai Kollégium.
2001. A családtagok hozzájárulásának megszerzése után a MONT felveszi Hevesy György nevét.
2002. A MONT hazánk Európai Unióhoz történt csatlakozását követően az UEMS rendes tagjává válik.
2005. Az első PET/CT hibrid műszerek installálása Budapesten (Pozitron Diagnosztika Kft., PET-CT Orvosi, Diagnosztikai Kft.: az első PET/CT vizsgálat elvégzése).
2007. Az első SPECT/CT hibrid műszer installálása a Pécsi Tudományegyetem Nukleáris Medicina Intézetben.
2008. A Debreceni Egyetem Nukleáris Medicina Intézetében üzembe helyezték az ATOMKI kooperációjával kifejlesztett első hazai kisállat kamerát.

Az izotópdiagnosztika 1979-től ráépített szakvizsga lett, amelyet belgyógyászat, radiológia és klinikai laboratóriumi vizsgálatok alapszakvizsgára lehetett ráépíteni. 1993-tól már alapszakvizsga, nukleáris medicina elnevezéssel. A szakdolgozók (technológusok) számára háromfokozatú képzés áll rendelkezésre, izotópasszisztens, radiofarmakológiai szakasszisztens és diagnosztikai képző BSc képzés. Postgraduális képzés lehetséges gyógyszerészek számára – radiofarmakológus, illetve fizikusok számára – orvosfizikus szakon.

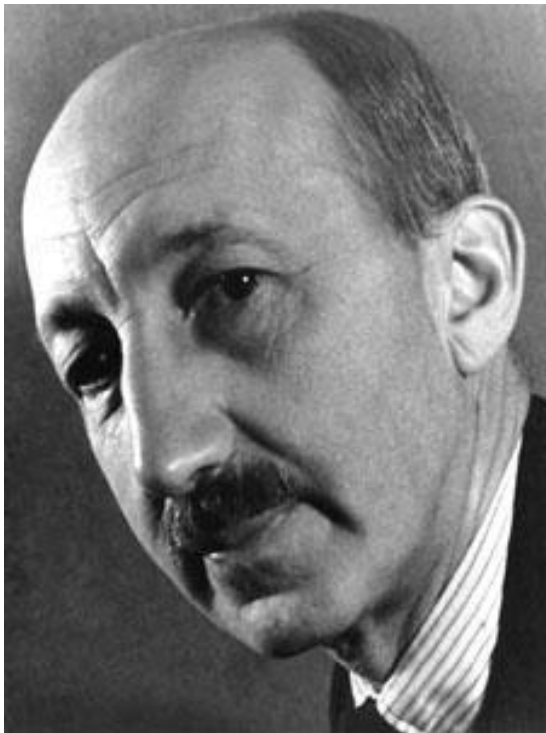
Napjainkban kb. 180 diplomás és kb. 290 technológus tagja van a MONT-nak, akik 47 munkahelyen dolgoznak. Jelenleg 2 orvosi ciklotron, 4 PET/CT, 4 SPECT/CT készülék, 22 többdetektoros és 109 egydetektoros SPECT kamera, valamint 45 planáris gammakamera működik hazánkban.

A MONT 1972-ben alakult meg széles multidiszciplináris együttműködés alapján. Nem csak orvosok, hanem fizikusok, informatikusok, gyógyszerészek, vegyészek is tagjai a társaságnak. Jelenleg 11 különböző munkacsoportja működik. Szoros kapcsolat fűzi a European Association of Nuclear Medicine (EANM)-hez, a MONT tagjainak nagy része tagja az EANM-nek is, és rendszeresen részt vesznek az évente megrendezett európai kongresszuson.

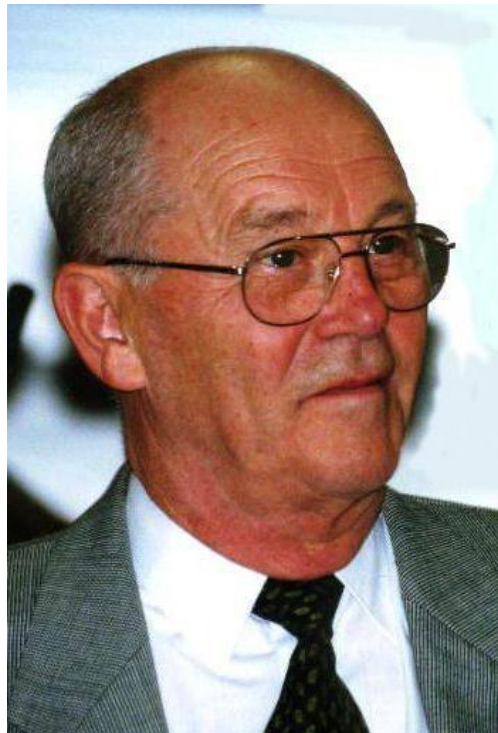
A MONT feladata a tudományos élet szervezése, két évente kongresszus formájában, egyéb tudományos szimpóziumok, szak- és továbbképzések szervezése, valamint a szakma képviselése más szakmák és társaságok tudományos rendezvényein. Különös figyelmet fordít

a fiatal kollégák szakmai felkészítésére. Szorosan együttműködik az Egészségügyi Szakmai Kollégium Nukleáris Medicina Tagozatával és Tanácsával, amely szakmapolitikai kérdésekben, módszertani levelek és protokollok kialakításában, illetve az egészségügyi vezetés felé történő kapcsolattartásban tevékenykedik.

1. kép: Hevesy György

2. kép: Prof. Dr. Csernay László

Pécs, 2012. március 25.

Prof. Dr. Zámbo Katalin
a MONT elnöke